

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهنمای پرورش و تکثیر فنج

از ابتدا تا انتها

تألیف:

محمّد یگانه پرست

عضو هیات علمی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

ویراستار:

مهدی خجسته نی

عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی قم

علی سلیمانی فر

کارشناس پژوهشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی قم

انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی

پاییز ۱۳۹۳

سرشناسه	: یگانه پرست، محمد، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای پرورش و تکثیر فنج از ابتدا تا انتها/ تألیف محمد یگانه پرست ؛ ویراستاران مهدی خجسته کی، علی سلیمانی فر.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ص.: مصور (بخشی رنگی)، جدول ۳۱۱
شابک	: 978-600-6362-96-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه نامه.
موضوع	: فینچ ها
شناسه افزوده	: خجسته کی، مهدی، ۱۳۵۷ - ، ویراستار
شناسه افزوده	: سلیمانی فر، علی، ۱۳۵۰ - ، ویراستار
رده بندی کنگ	: ۱۳۹۳ ی۸۹ / QL۶۹۶
رده بندی یویی	: ۵۹۸/۸۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۱۳۵۱۳



انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی

نام کتاب: راهنمای پرورش و تکثیر فنج از ابتدا تا انتها

تألیف: محمد یگانه پرست

ویراستار علمی: مهدی خجسته کی، علی سلیمانی فر

ناشر: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی

سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۴ - اول

شابک: 978-600-6362-96-0

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

روبروی دانشگاه تهران، بین خ ۱۲ فروردین و خ فخر رازی، پاساژ ظروفچی، طبقه سوم، واحد ۱۱

تلفن: ۶۶۹۶۳۱۲۶ تلفن همراه: ۰۹۱۲۷۳۷۰۶۳۱۰ دورنگار ۶۶۴۰۳۴۵۲

www.eatk.ir

email eatk_ir@yahoo.com

حق چاپ برای انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی محفوظ است.

پیشگفتار

فنچ پرنده زینتی ظریف و زیبایی است که برای پرورش از محبوبیت ویژه‌ای برخوردار است و نگهداری آن در قفس‌های داخل منازل و پرنده‌خانه‌های احداثی در فضای آزاد نسبتاً آسان است. این پرنده ممکن است در تعداد محدود در منازل نگهداری شود و یا در تعداد زیاد، با هدف تکثیر انبوه و به عنوان یک شغل سودآور، در کارگاه پرورش و تکثیر فنچ پرورش یافته و تکثیر شود. در این کتاب برای افرادی که با اهداف گوناگون به پرورش فنچ و به ویژه فنچ گورخری می‌پردازند، مطالب لازم در مورد قفس و پرنده‌خانه مناسب پرورش و نگهداری فنچ‌ها، تهیه خرد فنچ سالم و مناسب، مراقبت‌های بهداشتی، تعیین جنسیت و تولید مثل و سایر مسائل کلی مرتبط با نگهداری و تکثیر آن‌ها به شکل یک کتابچه راهنما و همراه با بیش از صد عکس رنگی برای فهم بهتر مطالب تدوین شده است.

در صورت تصمیم به پرورش فنچ، برای انتخاب شیوه مناسب پرورش باید به این سوالات پاسخ داده شود: میزان هزینه‌ها، بهای پرورش فنچ اختصاص داده می‌شود، چقدر است؟ آیا فقط نگهداری فنچ یا نگهداری توأم با تکثیر مدنظر است؟ چه مقدار فضا و زمان برای پرورش فنچ قابل تخصیص است؟ مطالعه این کتاب، خواننده را در انتخاب نحوه مناسب پرورش فنچ و پاسخ به سوالات فوق کمک خواهد کرد.

نویسنده این کتاب با ده سال فعالیت در کارگاه پرورش و تکثیر فنچ و اندوختن تجربه عملی، با مشورت و استفاده از تجارب سایر پرورش‌دهندگان، بررسی منابع مکتوب و سایت‌های اینترنتی مرتبط، اقدام به تالیف، ترجمه و گردآوری مطالب این کتاب نموده است. بدیهی است که این کتاب دارای کاستی‌ها و نواقصی است که از چشم نویسنده مخفی مانده است. از صاحب‌نظران و خوانندگان محترم کتاب تقاضا می‌شود نظرات خود را برای بهبود و تکمیل این اثر در چاپ‌های بعدی به آدرس پست الکترونیکی نویسنده (ارسال فرمایند).

(m.yeganehparast@areo.ir)

با تشکر و سپاس

محمد یگانه‌پرست

زمستان ۱۳۹۳

فهرست مطالب

۳.....	پیشگفتار.....
۸.....	فصل اول- معرفی فنچ و مقدمات پرورش آن.....
۱۰.....	الزامات پرورش فنچ ها.....
۱۱.....	رده بندی علمی پرندگان.....
۱۲.....	جایگاه فنچ در رده بندی علم پرندگان.....
۱۶.....	رده بندی علمی فنچ گو خری.....
۱۷.....	فصل دوم- آناتومی و فیزیولوژی بدن فنچ.....
۱۷.....	شکل ظاهری فنچ.....
۱۸.....	دستگاه حرکتی.....
۱۹.....	دستگاه گوارش.....
۲۰.....	دستگاه تنفس.....
۲۰.....	دستگاه تولیدمثل.....
۲۲.....	پوست و پر.....
۲۵.....	فصل سوم- روش های مختلف پرورش فنچ.....
۲۷.....	پرورش اختصاصی یک جفت فنچ در قفس.....
۳۲.....	پرورش گله ای فنچ ها در قفس، گلخانه و یا پرندخانه.....
۳۳.....	تولید انبوه و اقتصادی فنچ در کارگاه پرورش و تکثیر.....
۳۴.....	راهنمای ساخت پرندخانه.....
۴۰.....	مجوز قانونی برای کارگاه پرورش و تکثیر فنچ.....
۴۲.....	لیست تجهیزات و مواد مورد نیاز در تکثیرگاه فنچ.....
۴۹.....	تراکم مناسب فنچ ها در واحد سطح.....
۵۰.....	لزام کسب آمادگی برای خریداری و پرورش فنچ.....
۵۱.....	انتخاب مکان مناسب برای خرید فنچ.....
۵۲.....	خریداری و انتقال فنچ.....
۵۴.....	انتخاب پرند ها و تاسیس گله فنچ های مولد.....

۵۶	پرورش مختلط فنچ‌ها با سایر پرندگان زینتی
۵۶	تقسیم‌بندی گونه‌های سهره‌ریز از بعد خلق و خو و امکان پرورش مختلط
۶۷	کاهش رفتار تهاجمی در میان پرندگان
۶۹	استفاده از گیاهان در پرندخانه
۷۳	چوب نشیمن و اسباب‌بازی‌ها
۷۸	آب‌تنی فنچ‌ها
۸۲	فصل چهارم- شرایط محیطی مطلوب برای پرورش فنچ
۸۲	دمای محیط پرورش
۸۶	تهویه سالن پرورش
۸۸	رطوبت محیط پرورش
۹۰	تامین نور مناسب
۹۷	تعداد لامپ‌ها در سالن پرورش
۹۹	کنترل خودکار شرایط اقلیم سالن پرورش
۱۰۷	فصل پنجم- آب و غذا
۱۰۷	آب آشامیدنی
۱۰۸	آب‌خوری فنچ
۱۱۲	ضدعفونی آب آشامیدنی
۱۱۳	احتیاجات تغذیه‌ای فنچ‌ها
۱۱۵	کربوهیدرات‌ها
۱۱۵	پروتئین و اسیدهای آمینه
۱۱۶	چربی و اسیدهای چرب
۱۱۷	ویتامین‌ها
۱۲۰	مواد معدنی
۱۲۱	سطوح مصرف توصیه شده مواد مغذی
۱۲۳	مواد مغذی و منابع آن‌ها
۱۲۶	دانه‌های مخلوط شده و جیره‌های غذایی فرموله شده
۱۲۹	ارزن
۱۳۲	منابع تامین کلسیم
۱۳۳	چگونگی معرفی مواد غذایی جدید
۱۳۵	غذاهای ایمن و غیرایمن

۱۴۱.....	آماده سازی مخلوط غذایی تخم مرغی و سایر غذاهای نرم.....
۱۴۶.....	ارائه مولتی ویتامین به فنج ها.....
۱۴۷.....	دانه های جوانه زده.....
۱۴۹.....	غذاهای زنده.....
۱۵۲.....	تغذیه برای تولیدمثل پرنده ها.....
۱۵۵.....	عدم نیاز به شن یا ماسه برای تغذیه فنج ها.....
۱۵۶.....	نشانه های افراط در مصرف مواد مغذی.....
۱۵۹.....	نشانه های کمبود مواد مغذی.....
۱۶۰.....	نکات کاربردی مهم در تغذیه فنج ها.....
۱۶۲.....	فصل ششم- تشخیص جنسیت ؛ تخم فنج ها.....
۱۶۴.....	روش های تشخیص جنسیت فنج ها با ناهدو شکل جنسیتی متمایز.....
۱۶۵.....	تعیین جنسیت فنج های گورخران معمولی.....
۱۶۷.....	تعیین جنسیت در سایر وارته های فنج گورخران.....
۱۸۸.....	لزوم تعیین جنسیت فنج های تلف شده و نایگزین آنها.....
۱۸۸.....	لانه برای تولیدمثل فنج ها.....
۱۹۷.....	چرخه تولیدمثل فنج ها.....
۱۹۸.....	جفت یابی و جفت گیری.....
۲۰۰.....	لانه گزینی و لانه سازی.....
۲۰۱.....	تخم گذاری.....
۲۰۳.....	جوجه کشی.....
۲۱۰.....	نگهداری از جوجه ها در لانه.....
۲۱۶.....	تغذیه جوجه ها خارج از لانه.....
۲۱۹.....	لزوم جلوگیری از تخم گذاری مجدد و شروع چرخه تولیدمثل جدید.....
۲۲۰.....	بازدید لانه ها و کنترل وضعیت آنها.....
۲۲۶.....	روش بررسی تخم ها.....
۲۲۹.....	شناسایی و جدا کردن جوجه فنج ها.....
۲۳۳.....	استفاده از فنج های دایه.....
۲۳۷.....	مادر مصنوعی برای تخم فنج.....
۲۳۸.....	شناسایی و تعیین هویت فنج ها.....

۲۴۲	فصل هفتم- بهداشت و پیشگیری از بیماری‌ها
۲۴۳	ماهیت سلامتی
۲۴۵	حوضچه ضد عفونی در مدخل سالن
۲۴۵	قرنطینه
۲۴۶	لزوم رعایت بهداشت غذا و تمیزی محیط زندگی فنچ‌ها
۲۴۸	دفع بهداشتی تلفات و ضایعات آلوده
۲۴۹	ضد عفونی قفس، پرندخانه و سالن پرورش
۲۶۱	فصل هشتم- سلامتی فنچ‌ها و مراقبت از آن
۲۶۱	مشخصات پنج سالم و بیمار
۲۶۳	روش صحیح گرفتن فنچ‌ها برای معاینه
۲۶۶	چاقی و لاغری در فنچ
۲۶۷	عارضه تخم‌ماندگی
۲۶۷	پیشگیری از بیماری‌ها با ممانعت از جمعیت میکروبی مفید روده
۲۶۸	حذف و جایگزینی پرند هـا
۲۶۸	مبارزه با انگل‌های فنچ
۲۷۷	کوتاه کردن ناخن‌ها و پیرایش منقار
۲۸۰	پرریزی فنچ‌ها و مدیریت آن
۲۸۳	آفات و شکارچیان فنچ‌ها
۲۹۰	سایر خطراتی که فنچ‌ها را تهدید می‌کند
۲۹۳	کمک‌های اولیه برای فنچ‌ها
۲۹۳	جعبه کمک‌های اولیه و قفس پرند هـ بیمار
۲۹۶	قفس پرند هـ بیمار
۲۹۷	شناخت شرایط اورژانسی و انجام کمک‌های اولیه
۳۰۱	دریافت کمک حرفه‌ای
۳۰۲	واژه نامه